
Psychoterapia skoncentrowana na przeniesieniu

Psychoterapia skoncentrowana na przeniesieniu (Transference-Focused Psychotherapy, TFP) stanowi stale rozwijaną oraz zweryfikowaną empirycznie formę psychoterapii psychodynamicznej, skonstruowaną na potrzeby leczenia ciężkich zaburzeń osobowości. TFP jest wynikiem integracji wiedzy pochodzącej z klasycznych teorii psychoanalitycznych ze współczesnym dorobkiem z obszarów neurobiologii oraz badań nad przywiązaniem. Rezultatem tej integracji jest teoria strukturalna Otto Kernberga, z której wynikają strategie, taktyki oraz techniki stosowane w TFP. Terapię Skoncentrowaną na Przeniesieniu wyróżnia pewien zakres proceduralizacji tej metody, pozwalający na łatwy dostęp do szczegółowych podręczników, bardziej precyzyjną weryfikację empiryczną oraz stosunkowo łatwiejszy proces szkolenia w zakresie stosowania tej psychoterapii. Cechami charakterystycznymi TFP jest:

- 1) nacisk na szczegółowy proces ewaluacji diagnostycznej pacjenta z zastosowaniem specyficznym opracowanej metody wywiadu strukturalnego;
- 2) szczególnie wnikliwy proces przeprowadzania kontraktu terapeutycznego, który jest indywidualnie dostosowany do funkcjonowania pacjenta i systematycznie omawiany jeszcze przed rozpoczęciem leczenia oraz w jego trakcie;
- 3) bardziej aktywna postawa terapeuty w porównaniu z innymi podejściami psychodynamicznymi, obejmująca systematyczne omawianie zachowania niewerbalnego pacjenta oraz monitorowanie stanów uczuciowych terapeuty w reakcji na pacjenta, uwzględniająca konieczność odejścia od neutralnej postawy terapeuty w sytuacji zagrożenia dla pacjenta lub naruszenia kontraktu terapeutycznego.

Terapia skoncentrowana na przeniesieniu jest stale rozwijaną formą psychoterapii, aby dostosować ją do jak najszerszej populacji pacjentów. Została ona stworzona głównie w celu leczenia pacjentów stanowiących poważne zagrożenie dla siebie i innych, niezdolnych do utrzymania pracy, zbudowania bardziej długotrwałych relacji intymnych, bądź poważnie nieprzystosowanych lub odizolowanych od społeczeństwa. Oprócz tego, w ciągu ostatnich dwóch dekad opracowano metodę psychoterapii psychodynamicznej (Dynamic Psychotherapy for Higher Level Personality Pathology, DPHP) stosunkowo dobrze funkcjonujących pacjentów o łagodnej patologii osobowości, nazwanej patologią wyższego poziomu.

Rozwój TFP stał się powodem założenia Międzynarodowego Towarzystwa Terapii Skoncentrowanej na Przeniesieniu (International Society of Transference-Focused Psychotherapy, ISTFP), na którym spoczywa edukacja i certyfikacja nowych terapeutów TFP, jak i popularyzacja tej metody za sprawą systematycznie realizowanych badań, publikacji oraz międzynarodowych konferencji.